

Meensel-Kiezegem - oude foto's - wie weet hier nog iets van ? (632)

François Mispelter of hoe een zoektocht naar info uit WO II leidt naar tekeningen van Leuvense stadsgezichten.

Het begon met een mailtje naar verschillende personen en instanties :

“... Met www.meensel-kiezegem.be verzamelen we info over de geschiedenis en het erfgoed van onze beide dorpen.

Meensel-Kiezegem is bij de meeste mensen enerzijds gekend omdat Eddy Merckx hier geboren is; anderzijds omdat hier op het eind van WO II razzia's zijn gehouden en meer dan 10% van de bevolking is meegenomen; velen zijn gestorven in de Duitse concentratiekampen. Om deze gebeurtenissen levendig te houden werd in 2019 Museum44 opgericht dat volledig draait op vrijwilligers.. wij ook dus.

Zo krijgen wij regelmatig schenkingen ivm. onze geschiedenis, erfgoed, WO II, .. Bij één hiervan zat een afdruk (67 x 53 cm, waarvan de tekening 57 x 41 cm) van 'Breendonck 1943', gesigeneerd **F. Mispelter**. Mogelijks gaat het origineel om een houtskooltekening op papier. Over deze François Mispelter (°28/5/1884, Leuven - * ?) vonden we echter weinig terug. Hij zou tot december 1943 in het kamp van Breendonck hebben gevangen gezeten, en daar dan gestorven ? Het intrigeerde ons...”

Foto 1 : afdruk 'Breendonck' (meensel-kiezegem.be)

Het [stadsarchief van Leuven](http://stadsarchief.van.Leuven) beschikt over een dossier uit 1949 voor zijn aanvraag tot erkenning als politiek gevangene, hij kreeg hier dan een gunstig advies voor. In het dossier zit een vragenlijst die door François Ghislain Mispelter zelf werd ingevuld op 30/12/1948, *dus hij overleefde Breendonck !* Daarin vermeldt hij het volgende:

- Op 06/10/1943 's nachts thuis gearresteerd in de Jan-Pieter Minckekersstraat 118 door de Gestapo.
- Veroordeeld tot levenslange dwangarbeid.
- Verblijf in Breendonck van 06/10/1943 tot 06/12/1943.
- Op 06/12/1943 in voorlopige vrijheid gesteld om de chef van zijn verzetsgroep, het Onafhankelijkheidsfront, te zoeken en uit te leveren aan de Duitsers.

Leuven. In den oorlog, door weerstand-
bedrijvigheid, verloor ik mijn werk. Na
Breedonk, was ik verplicht onder te duiken
tot de bevrijding, daar ik de chef van de
verzetgroep moest leveren.

Foto 2 : detail uit zijn geschreven verklaring, niet gedateerd. (Rijksarchief, Brussel)

- Onmiddellijk ondergedoken voor de rest van de oorlog, na die chef verwittigd te hebben.
- Onderduikadressen: De Haernestraat 169 in Etterbeek en bij L. Verheyden in de Waversessteenweg 123 in Elsene.
- Beroep : tekenaar bij Miroiterie Van Hove in Leuven (gevestigd in de Jan-Pieter Minckelersstraat 76, nvdr)
- Beroep sinds de bevrijding: kunstschilder.

Uit zijn dossier in het Cegesoma vernemen we dat hij inderdaad in oktober 1943 gearresteerd werd 'omwille opgespoorde OF weerstanders kosteloos onderdak en onderhoud te hebben verleend'.

arrêté comme: (1)

Résistant
Réfractaire

Otage
Victime de mes opinions politiques
Victime de mes opinions philosophiques.

Pour les raisons suivantes *pour avoir soutenu et hébergé des membres du front de l'indépendance*

Par (police avant procédé à l'arrestation) *la gestapo* le *6-10-43* lieu *a Louvain*

Foto 3 : detail uit 'Formulaire pour prisonniers politiques et bénéficiaires', van het CNPPAD (NCPGR) (Rijksarchief, Brussel)

In dit laatste dossier kreeg hij ook een 'gezicht'...

Foto 4 : Carte Provisoire (Rijksarchief, Brussel)

In Leuven is zijn broer Louis Mispelter, een architect op het Hogeschoolplein wonende, beter gekend. Hij heeft gezorgd voor zichtbaar Leuvens onroerend erfgoed, nl een aantal [gebouwen](#). Hij was architect zoals zijn vader Edouard Louis Mispelter.

Minder bekend is dat Frans Mispelter – enig minder zichtbaar - roerend erfgoed heeft nagelaten, nl. enkele [tekeningen](#) met Leuvense straatgezichten.

Foto 5 : enkele van zijn werken (Belgian Sculptures, Cor Engelen)

Dat hij kunstschilder werd, verwoordde hij, op 61 jarige leeftijd, zo ...

Daar ik zich ben, en te oud geacht
werdt om te werken, heb ik mij in 45
in regel gesteld met de Spaar en lijf-
rent has als vrije verzekerde tot heden, en
tracht mijn brood te verdienen met kunst-
schilderen

Hoogachtend
Mispelter

Minderleers. str. 118 Leuven

Foto 6 : detail uit zijn geschreven verklaring, niet gedateerd, wel na 1945. (Rijksarchief, Brussel)

En hij moet ook, voor hij in Breendonck terecht kwam, al enige bekendheid gehad hebben als schilder, getuige een [krantenartikel uit 'Volk en Staat'](#), van 1943: Op zondag 4 juli werd er een kunsttentoonstelling geopend met zijn werken .. hij werd beschreven als een *rijk begaafden kolorist*.

LEUVEN

KUNSTTENTONSTELLING

Zondag 4 Juli, werd de tentoonstelling geopend in de Galerie Fonteyn van de werken van kunstschilder Mispelter.

Naar deze tentoonstelling van den rijk begaafden kolorist werd verlangend uitgekeken.

Als zoon van een Vlaamsche kunstenaarsfamilie heeft de schilder zich een benijdenswaardige plaats weten te veroveren in de rijen van de hedendaagsche palet-kunstenaars.

Frans Mispelter behoort nu niet meer tot de jongere generatie. Uit zijn doeken spreekt liefde tot het schoone, eerbied voor het grootsche, het machtige en afschuw voor het onmenshelijke.

Uit de gesprekken, gevoerd door de vele bewonderaars tijdens de opening, hebben we kunnen opmaken dat niemand bij machte was, te zeggen wat wel zijn grootste gave was, laat staan zijn beste doek mocht heeten.

De stillezens als „Visch” en „Wild” dwingen bewondering af, terwijl ons uit doeken als „Zoete Water”, „Jacht”, „Prinsenkasteel Grimbergen”, „Oud Heverlee” een frischheid toewaait, die aangenaam aandoet. „Musiceerende Kloosterlingen” en „Inspiratie” zijn grootsch opgevatte werken, die een raar contrast vormen met „Afgunst” en „Hoopverkoopster”. Juist dat contrast, die uitdrukking op de wezens getuigt voor de persoonlijkheid van Mispelter. Buiten talrijke andere meesterlijk gemaakte doeken (er zijn er ruim 40), kunnen we niet nalaten zijn twee beste te vernoemen, nl. „Naar het onsterfelijke”, waarvan de schets werd aangekocht door H. M. Koningin Elisabeth en het niet minder aangrijpend doek „De Vermiste”.

De tentoonstelling is meer dan een bezoek overwaard en blijft open tot 14 Juli van 10 tot 18 uur.

Foto 7 : detail krantenartikel.

Dit artikel vermeldt over het aantal werken : 'er zijn er ruim 40'. Naast de op foto 5 vertoonde vier stadsgezichten is er hier ook sprake van 'Zoete Water', 'Prinsenkasteel Grimbergen' en 'Oud Heverlee'.

Dus François Mispelter heeft nog meer standsgezichten gemaakt... bij deze een aanzet tot een speurtocht ?

Onze kunstschilder zal uiteindelijk overlijden op 4 juli 1964 te Leuven. Hij werd 80 jaar oud.

Voor de volledigheid :

- Hij was getrouwd met Marie Antoinette Celestine Joséphe TREMERIE, °21-04-1893 te Moeskroen, * ?.
- Ze hadden een zoon Jean Antoinette François MISPELTER, °15-01-1913 geboren te Kessel-Lo, * ?. Hij was een kleinveekweker, wonende in Leuven zoals op de overlijdensakte van zijn vader is vermeld.

Bronnen :

- Meensel-kiezegem.be (foto 1)
- Liesbeth Croimans, stadsarchief Leuven.
- [Cegesoma](#).
- Rijksarchief Brussel. (foto 2 – 3 – 4 – 6)
- [Belgian Sculptures](#), Corneel Engelen. (foto 5)
- E-mail correspondentie met Chris Goethuys, Hubert Bovens, Herman Swinnen (foto 7), Paul Vanduyndhoven.
- <https://inventaris.onroerendergoed.be/personen/12568>